

Szentmártonkátai Nagyközség Önkormányzat Polgármestere

2254 Szentmártonkátai, Rákóczi út 52/c.
Tel/Fax: 29/462-101
e-mail cím: polgarmester@szentmartonkata.hu

Szám: *K.I. 1661*.../2023.
K.I. 1662.../2023. POKKB.
K.I. 1663.../2023. TKSB
K.I. 1664.../2023. SZEB

Előterjesztés a Képviselő-testület 2023.04.27-i soros ülésére a Pénzügyi, Oktatás, Kulturális és Közbiztonsági Bizottság 2023.04.24.-i, a Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Sportügyi Bizottság 2023.04.24.-i, és a Szociális és Egészségügyi Bizottság 2023.04.24-i nyílt ülésére

Tárgy: Szentmártonkátai Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 9/2014. (III.27.) rendeletének felülvizsgálata
Előterjesztő: dr. Boér Imre Hunor polgármester
Melléklet: rendelet-tervezet

Készítette: Dr. Nagy Lajos jegyző és Borsiné Szigethy Orsolya igazgatási ügyintéző

Szentmártonkátai Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testület
Pénzügyi, Oktatás, Kulturális és Közbiztonsági Bizottság
Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Sport Bizottság
Szociális és Egészségügyi Bizottság
Helyben

Tisztelt Képviselő-testület, Tisztelt Bizottságok!

A Szentmártonkátai Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete 2014. március 27-i ülésen fogadta el a 9/2014. (III.27.) önkormányzati rendeletet (továbbiakban: Rendelet) a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről.

A szóban forgó joganyag gyakorlati alkalmazása során áttekintésre került annak tartalma, és ennek során több elavult, és a magasabb szintű jogszabályok időközbeni módosításai kapcsán azokkal már ütköző rendelkezést is tartalmaz, amelyek módosítása, illetőleg hatályon kívül helyezése célszerűvé teszi egy új rendelet megalkotását, és elfogadását.

E tárgykörben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) két helyen is – 8. § (2) bekezdésében, valamint a 143. § (4) bekezdésének d) pontjában – felhatalmazza az önkormányzatokat a helyi jogalkotásra.

8. § (1) A helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek:
b) betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait.

(2) A helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletében meghatározhatja az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségek tartalmát, elmulasztásuk jogkövetkezményeit.

143. § (4) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg:

d) az öngondoskodás és a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulás, továbbá a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit;

A választópolgárok közösségének a helyi önkormányzáshoz való alapvető joga az önkormányzati jogok anyajogát jelenti. A helyi önkormányzás joga tartalmánál fogva az alapvető jogokhoz hasonló védelemben részesül [18/1993. (III. 19.) AB határozat]. Az Mötv. megfogalmazza a tervszerű öngondoskodás, a közösségre háruló terhek enyhítésének igényét és azt, hogy a helyi választópolgár képességei szerint köteles hozzájárulni a közösségi feladatok ellátásához. A helyi önkormányzás ugyan elsősorban jogosítványt jelent a helyi választópolgár számára, de az Mötv. utal arra is, hogy ehhez a joghoz bizonyos kötelezettségek is kapcsolódnak.

A helyi közösség tagjának tudomásul kell vennie, hogy elsősorban önmagáért felelős [Alaptörvény O) cikk], öngondoskodással tartozik saját maga irányába, a helyi közösséget ezzel is tehermentesíti, és kiveszi a részét a helyi közfeladatok megvalósításának elősegítéséből. Az öngondoskodás fontos eszköz, amelynek segítségével kifejeződésre juthat az állampolgári felelősségérzet, valamint megvalósulhat a helyi közösségen belüli együttműködés is [Mötv. 2. § (1) bekezdés].

A közösségi együttélés alapvető szabályainak a betartása a harmonikus, kiegyensúlyozott, jószomszédi együttélés legalapvetőbb feltétele. A 8. § (1) bekezdésének b) pontja (illetve az Mötv.) sajnos csak utal ezekre az együttélési szabályokra, követelményekre, de tartalmukra nézve semmilyen eligazítást nem ad. Ebből pedig egyenesen következik az, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete - törvény keretei között - rendeletben határozhatja meg azokat a helyi előírásokat, amelyek a közigazgatási területén „a közösségi együttélés alapvető szabályainak” minősülnek, és ebben a körben arra is lehetősége van, hogy meghatározzon olyan tiltott, közösséggellenes magatartásokat, amelyek elkövetőjével szemben közigazgatási bírságot állapíthat meg.

Az önkormányzati rendelet alapján megállapítható közigazgatási bírság felső határa természetes személyek esetén kétszázezer forint, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén kétmillió forint lehet, amelyet már a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (az ún. **Szankció törvény**) 10. § (3) bekezdése mond ki. Ugyanezen törvény tartalmazza a bírságolás során alkalmazandó alapelveket („fokozatos szankcionálás elve”), és az eljárási szabályokat.

A törvény szövege arra is utal, hogy a helyi önkormányzás alanyai nemcsak betartani, hanem betartatni kötelesek a közösségi együttélés alapvető szabályait. Ez a kitétel nehezen értelmezhető: vajon milyen lehetősége, eszköze lehet a helyi lakosnak, arra, hogy számonkérje a másik helyi lakostól a közösségi együttélés szabályainak követését? A „kérem szépen!”-nél, a hangos szónál több nemigen. E kitétel, különösen a szakasz (2) bekezdése alapján zavaros, hiszen ez alapján e kötelezettség elmulasztásához is (hátrányos) jogkövetkezmények kapcsolhatók.

Az emberi közösségek akkor életképesek, akkor élhető a település, ha megvannak és működnek az együttélés alapvető íratlan és írott szabályai. Az ilyen normákat jelentős részben a helyi sajátosságok alakítják, generális érvényű, taxatív felsorolásuk lehetetlen. Arra azonban van

lehetőség, hogy a képviselő-testület - széles körű társadalmi támogatottsággal - a legalapvetőbb szabályokat rendeletbe foglalja és megszegésüket - szigorúan alkotmányos keretek között - szankcionálja.

Mivel az Mötv. sem az öngondoskodás fogalmára, sem a közösségi együttélés alapvető szabályaira nem ad semmiféle tartalmi fogódzót, így a helyi önkormányzat képviselő-testülete széles körű jogalkotási autonómiával rendelkezik ebben a körben, azzal természetesen, hogy törvény keretei között definiálhatja ezeket a fogalmakat, illetve határozhatja meg az elmulasztásukra kilátásba helyezett jogkövetkezményeket. Itt tehát alapvetően arról van szó, hogy a helyi önkormányzat rendelete korlátozhatja, felfüggesztheti vagy kizárhatja a helyi közszolgáltatásokból való részesedést, ha a helyi közösség tagja – a helyi rendeletben részletezett, szabályozott – öngondoskodási kötelezettségének nem tesz eleget, vagy nem tartja be – a szintén helyi rendeletben előírt – alapvető együttélési szabályokat.

Ha nincs helyi szabályozás (ami szükségtelen, mert az öngondoskodás általános, a közösségi együttélés alapvető szabályaival a helyi közösség egésze tisztában van, és azoknak eleget tesz), a helyi közösség tagja ebben az esetben is köteles öngondoskodással enyhíteni a közösségre háruló terheket, képességei, lehetőségei szerint hozzájárulni a közösségi feladatok ellátásához, illetve betartani, betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait, de hátrányos jogkövetkezményre nem kell számítani (lex imperfecta).

A fenti szabályozási lehetőség megteremtése, azaz 2013. óta számos (pl.: ombudsmani, kormányhivatali) célvizsgálat, illetve tanulmány is foglalkozott az ilyen jellegű rendeletek tartalmával, gyakorlati alkalmazhatóságával, és számtalan típushibát állapítottak meg ezek során.

A legjellemzőbb a szabálysértési tényállások „újraszabályozása” a helyi önkormányzati rendeletekben (pl.: zöldfelületre parkolás, amit a szabs.tv.224.§ tilalmaz), illetve – az ombudsmani jelentés szerint – az „egészen abszurd és szokatlan, soha nem létező közösségi együttélési szabályok feltételezése és számonkérése” például a magántulajdonú ingatlan tisztántartása, rendszeres takarításának követelménye, amely egyértelműen sérti a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő személyiségi jogot.

Az is hozzátartozik az igazsághoz, hogy – figyelemmel a magasabb szintű jogszabályok számára és tartamára – viszonylag kevés olyan magatartási forma marad, amit helyi szinten lehet vagy kell szabályozni, illetőleg szankcionálni.

Ezeket próbáltuk összegyűjteni a többi helyi rendeletünkben megfogalmazott magatartási szabály, előírás alapján, ami viszont felvetette ezen rendeletek aktualizálásának szükségességét is! Erre figyelemmel – bár munkaterv szerint áprilisban kerülne sor a helyi környezet védelméről, a település tisztaságáról és az ingatlanok rendjéről szóló helyi rendelet felülvizsgálatára – javaslom ezen joganyag későbbi időpontban történő átfogó áttekintését.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megvitatására és a döntés meghozatalára!

Szentmártonkát, 2023. április 19.

dr. Boér Imre Hunor
polgármester

Határozati Javaslatok
Pénzügyi, Oktatási, Kulturális és Közbiztonsági Bizottság határozati javaslat:
Határozat-tervezet
Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
Pénzügyi, Oktatási, Kulturális és Közbiztonsági Bizottsága
...../2023. (IV. 24.) POKKB. határozata

Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi, Oktatási, Kulturális és Közbiztonsági Bizottsága megtárgyalta a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 9/2014. (III. 27.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló előterjesztést és javasolja a Képviselő-Testületnek a mellékelt rendelet tervezet szerinti elfogadását.

Határidő: azonnal

Felelős: Kele Teréz bizottság elnöke

Szociális és Egészségügyi Bizottság határozati javaslat:
Határozat-tervezet
Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
Szociális és Egészségügyi Bizottsága
...../2023. (IV. 24.) SZEB. határozata

Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága megtárgyalta a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 9/2014. (III. 27.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló előterjesztést és javasolja a Képviselő-Testületnek a mellékelt rendelet tervezet szerinti elfogadását.

Határidő: azonnal

Felelős: Gácsi Zsolt bizottsági elnök

Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Sport Bizottság határozati javaslat
Határozat-tervezet
Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Sport Bizottsága
...../2023. (IV.24.) TKSB határozata

Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének Szociális és Egészségügyi Bizottsága megtárgyalta a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 9/2014. (III. 27.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló előterjesztést és javasolja a Képviselő-Testületnek a mellékelt rendelet tervezet szerinti elfogadását.

Határidő: azonnal

Felelős: Kun László bizottsági elnök

**Szentmártonkáta Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../2023. (IV. 28.)
önkormányzati rendelete**

a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről

Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdés *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a törvény 8. § (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. §

(1) Szentmártonkáta településen a közösségi együttélés, a békés egymás mellett élés alapvető szabálya a Képviselő-testület által elfogadott rendeletek betartása és betartatása.

(2) A rendelet hatálya kiterjed minden természetes személyre, jogi személyre, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre, aki vagy amely a Nagyközség közigazgatási területén az e rendeletben meghatározott, közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartás valamelyikét elköveti.

(3) Nem állapítható meg közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartás, ha a tevékenység vagy mulasztás bűncselekményt vagy szabálysértést valósít meg, valamint, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet közigazgatási bírság alkalmazását rendeli el.

2. Eljárási rendelkezések

2. §

(1) Az eljárási szabályokra az e rendeletben foglalt eltérésekkel az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.), valamint az e rendeletben meghatározott közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartásért való felelősség megállapítása során a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartás miatti eljárás kizárólag hivatalból indítható, mely akkor sem minősül kérelemre indult eljárásnak, ha a közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartást természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet jelenti be.

(3) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás miatt természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet elkövetőjével szemben közigazgatási bírság szabható ki.

3. §

(1) A Képviselő-testület a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartással összefüggő önkormányzati hatósági eljárás lefolytatására és a közigazgatási bírság kiszabására

vonatkozó hatáskörét a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 2/2023. (I. 27.) önkormányzati rendeletében a jegyzőre ruházza át.

(2) Az e rendeletben meghatározott közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás elkövetője ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírsággal sújtható. Helyszíni bírság kiszabására a közterület-felügyelő jogosult. A közigazgatási bírság felső határa természetes személyek esetén kétszázezer, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén kétmillió forint lehet.

(3) A rendelet alapján kiszabott közigazgatási bírságot vagy helyszíni bírságot az elsőfokú határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül a Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzata OTP Banknál vezetett 11742063-15392622-00000000 számú költségvetési számlájára kell megfizetni.

3. A közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartások

4. §

A közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartást követ el az, aki Szentmártonkáta Nagyközség nevét, címerét vagy zászlóját jogosulatlanul, engedély nélkül, a nagyközség címeréről és zászlójáról szóló 7/2015. (V. 4.) önkormányzati rendeletről, vagy a használatra vonatkozó engedélytől eltérően, vagy Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzatát sértő módon felveszi, használja, vagy forgalomba hozatal céljából előállítja.

5. §

(1) A közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartást követ el az a tulajdonos vagy használó, aki megsérti a helyi környezet védelméről, a település tisztaságáról és az ingatlanok rendjéről szóló 10/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdésében, a 3. § (1), (2) és (4) bekezdésében, a 4. § (1), (2) bekezdéseiben, 5-7. §-aiban, valamint a 9. § (2) bekezdésében foglaltakat.

(2) Közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartást valósít meg az az ingatlantulajdonos, használó, aki közútkezelői és tulajdonosi hozzájárulás nélkül

- a) az ingatlana előtti árkot engedély nélkül feltölti, lefedti, betemeti,
- b) járműbehajtót épít.

6. §

A közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartást követ el az, aki megsérti a közterületek használatáról szóló 11/2022. (X. 27.) önkormányzati rendelet 2. § (3) bekezdésében, 11. §-ában, a 12. § (3) bekezdésében, 13. § (1) bekezdésében, 15. § (3), (4) bekezdéseiben foglaltakat.

7. §

A közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartást követ el az, aki megsérti a települési szilárd hulladék kezelésére szervezett közszolgáltatásról szóló 11/2014. (IX. 12.) önkormányzati rendelet 5. § (5), valamint 6. § (2) bekezdésében foglaltakat.

8. §

A közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartást követ el az, aki belterületi bekerítetlen ingatlanon ebet szabadon tart; ebet közterületre póráz nélkül kivisz; úgy tart állatot, hogy

veszélyezteti az állat vagy ember életét, testi épségét, egészségét vagy azzal anyagi kárt okoz; úgy tart állatot, hogy az állat veszélyezteti és rongálja a szomszédos ingatlanon elhelyezett építményeket, kerítést, kaput; nem biztosítja az állat ilyen módon történő tartását, hogy az a környező ingatlanokra ne tudjon átjutni.

9. §

A 4.-8. §-okban foglalt jogsértés elkövetője természetes személy esetén kétszázezer forintig, jogi személy és jogi személyiség nélküli szervezet esetén kétfélmillió forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

4. Záró rendelkezések

10. §

Ez a rendelet 2023. április 28-án lép hatályba.

11. §

A rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 16/2015. (VI. 26.) önkormányzati rendelet.

Végső előterjesztői indokolás

A rendelet a Jat., valamint a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet rendelkezéseinek figyelembevételével készült. A közigazgatási szabályszegések szankcióinak átmeneti szabályairól, valamint a közigazgatási eljárásjog reformjával összefüggésben egyes törvények módosításáról és egyes jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló 2017. évi CLXXIX. törvény 3. § (2) bekezdése szerint: „A helyi önkormányzat képviselő-testületének rendelete alapján megállapítható közigazgatási bírság felső határa - a jogsértő személyétől függően - természetes személyek esetén kétszázezer forint, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén kétmillió forint lehet. A közigazgatási bírság felső határát az önkormányzati rendeletben a jogsértés jellegével arányban kell megállapítani.” A módosítási javaslat a hivatkozott törvény rendelkezéseivel összhangban állapítja meg a közigazgatási bírság felső határát a jogsértő személytől függően.